

महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा

(संसद द्वारा पारित अधिनियम 1997, क्रमांक 3 के अंतर्गत स्थापित केंद्रीय विश्वविद्यालय)

जनसंपर्क कार्यालय
PUBLIC RELATIONS OFFICE

डॉ. सतीश पावडे ने कनाडा में भरतमुनी के नाट्यशास्त्र पर व्याख्यान

वर्धा, 20 जून 2024 : महात्मा गांधी अंतर्राष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय के प्रदर्शनकारी कला विभाग के वरिष्ठ सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे ने कनाडा के टोरंटो शहर में भरतमुनी के नाट्यशास्त्र पर व्याख्यान दिया।

हिंदी राईटर्स गिल्ड, कनाडा द्वारा आयोजित गुरुदेव रवींद्रनाथ ठाकुर महोत्सव के अंतर्गत डॉ. सतीश पावडे का यह व्याख्यान स्प्रिंगडेल लाईब्रेरी ब्रॅम्पटन में आयोजित किया गया था। कार्यक्रम का संयोजन हिंदी राईटर्स गिल्ड, कनाडा की निर्देशक डॉ. शैलजा सक्सेना ने किया था। तकनीकी निर्देशक पुनमचंद्रा 'मनु' थी। कार्यक्रम का संचालन पीयूष श्रीवास्तव ने किया। इस अवसर पर कनाडा के गणमान्य कवि, कवयित्री, लेखक, नाटककार, निर्देशक आदी उपस्थित थे।

अपने व्याख्यान में डॉ. सतीश पावडे ने प्राचीन भारतीय कला परंपरा एवं भारतीय ज्ञान परंपरा के परिप्रेक्ष

में भरत के नाट्यशास्त्र पर प्रकाश डाला। उन्होंने कहा कि भरत का नाट्यशास्त्र भारत की ललित कला का सर्व प्रथम वैश्विक शास्त्रीय ग्रंथ हैं। भारतीय कला-संस्कृति का प्रतिनिधित्व 'नाट्यशास्त्र' ग्रंथ करता हैं। केवल कला ही नहीं अपितु तत्कालीन समाज व्यवस्था एवं संस्कृति का जीवन परिचय भी नाट्यशास्त्र कराता हैं। नाट्यधर्मी-लोकधर्मी नाट्यशास्त्र के मुलाधार हैं। उन्होंने बल देकर कहा कि भारतीय सांस्कृतिक एवं ललित कलाओं की धरोहर को विश्व में परिचित करवाना आवश्यक है। अपने भाषण के अंत में उन्होंने उपस्थित नाट्यकला प्रेमियों के साथ भारतीय नाट्य परंपरा और विश्व में उनके प्रभाव पर संवाद भी किया।

फोस्ट हिंदी विश्वविद्यालय, गांधी हिल्स, वर्धा-442001 (महाराष्ट्र), भारत

ई-मेल/E-mail: mgahvpro@gmail.com, वेबसाइट/Website: www.hindivishwa.org

दूरभाष : +91-7152-252651 मोबाइल/Mobile : 9960562305

महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालय, वर्धा

(संसद द्वारा पारित अधिनियम 1997, क्रमांक 3 के अंतर्गत स्थापित केंद्रीय विश्वविद्यालय)

जनसंपर्क कार्यालय
PUBLIC RELATIONS OFFICE

डॉ. सतीश पावडे यांचे कॅनडा येथे भरतमुनीच्या नाट्यशास्त्रावर व्याख्यान

वर्धा, 20 जून 2024 : नाटककार, दिग्दर्शक आणि नाट्य समीक्षक तसेच महात्मा गांधी अंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्वविद्यालयील प्रदर्शनकारी कला विभागाचे वरिष्ठ सहायक प्रोफेसर डॉ. सतीश पावडे यांनी कॅनडाच्या टोरांटो शहरात "भरतचे नाट्यशास्त्र" या विषयावर व्याख्यान दिले.

हिंदी राईटर्स गिल्ड, कॅनडा द्वारा आयोजित गुरुदेव रवींद्रनाथ ठाकुर महोत्सवाच्या अंतर्गत डॉ. पावडे यांचे हे व्याख्यान स्प्रिंगडेल लाईब्रेरी, ब्रॅम्पटन येथे आयोजित करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे संयोजन हिंदी राईटर्स गिल्ड, कॅनडाच्या संचालक डॉ. शैलजा सक्सेना यांनी केले. तांत्रिक निर्देशक पुनम चंद्रा 'मनु' होत्या. पाहुण्यांचा परिचय आणि कार्यक्रमाचे संचालन पियूष श्रीवास्तव यांनी केले. या कार्यक्रमाला कॅनडातील अनेक प्रथितयश कवी, कवयित्री, लेखक, नाटककार, नाट्यदिग्दर्शक, नाट्य संशोधक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

आपल्या व्याख्यानात डॉ. सतीश पावडे यांनी प्राचीन भारतीय कला परंपरा आणि भारतीय ज्ञान परंपरेच्या परिप्रेक्षात भरत यांच्या नाट्यशास्त्रावर प्रकाश टाकला. भरताचे नाट्यशास्त्र मूलतः तत्कालीन भारतातील कला उपासक, श्रमजीवी समाजाची नाट्य परंपरा आहे. हा ललित कलांचा वैश्विक शास्त्रीय ग्रंथ आहे. समृद्ध भारतीय कला-संस्कृतीचे प्रतिनिधीत्व नाट्यशास्त्र हा ग्रंथ करतो. नृत्य, नाट्य, संगीत, शिल्प आणि चित्रकला या केवळ ललित कलांचेच नाही तर तत्कालीन समाज व्यवस्था आणि कला व सांस्कृतिक जीवनाचे दर्शनही नाट्यशास्त्र या प्राचीन ग्रंथातून घडते. नाट्यधर्मानी ही कला जोपासली, वाढविली आणि परंपरागत व्यवसाय म्हणून वृद्धीर्गत केली. नाट्यधर्माना आणि लोकधर्माना हा नाट्यशास्त्र या ग्रंथाचा मुलाधार आहे. अशा भारतीय संस्कृती आणि ललित कलांचा वारसा असलेल्या नाट्यशास्त्र या ग्रंथाचा संपूर्ण जगाला परिचय करून देणे आवश्यक आहे असेही ते म्हणाले. आपल्या व्याख्यानंतर त्यांनी उपस्थित नाट्यकला प्रेमी रसिकांबरोबर भारतीय नाट्य परंपरा आणि जगभर त्याचा प्रभाव या विषयी संवाद साधला.

पोस्ट हिंदी विश्वविद्यालय, गांधी हिल्स, वर्धा-442001 (महाराष्ट्र), भारत

ई-मेल/E-mail: mgahvpro@gmail.com, वेबसाइट/Website: www.hindivishwa.org

दूरभाष :+91-7152-252651 मोबाइल/Mobile : 9960562305